

การผลิตยางก้อนถ้วย

เพื่อป้อนโรงงานยางแท่ง

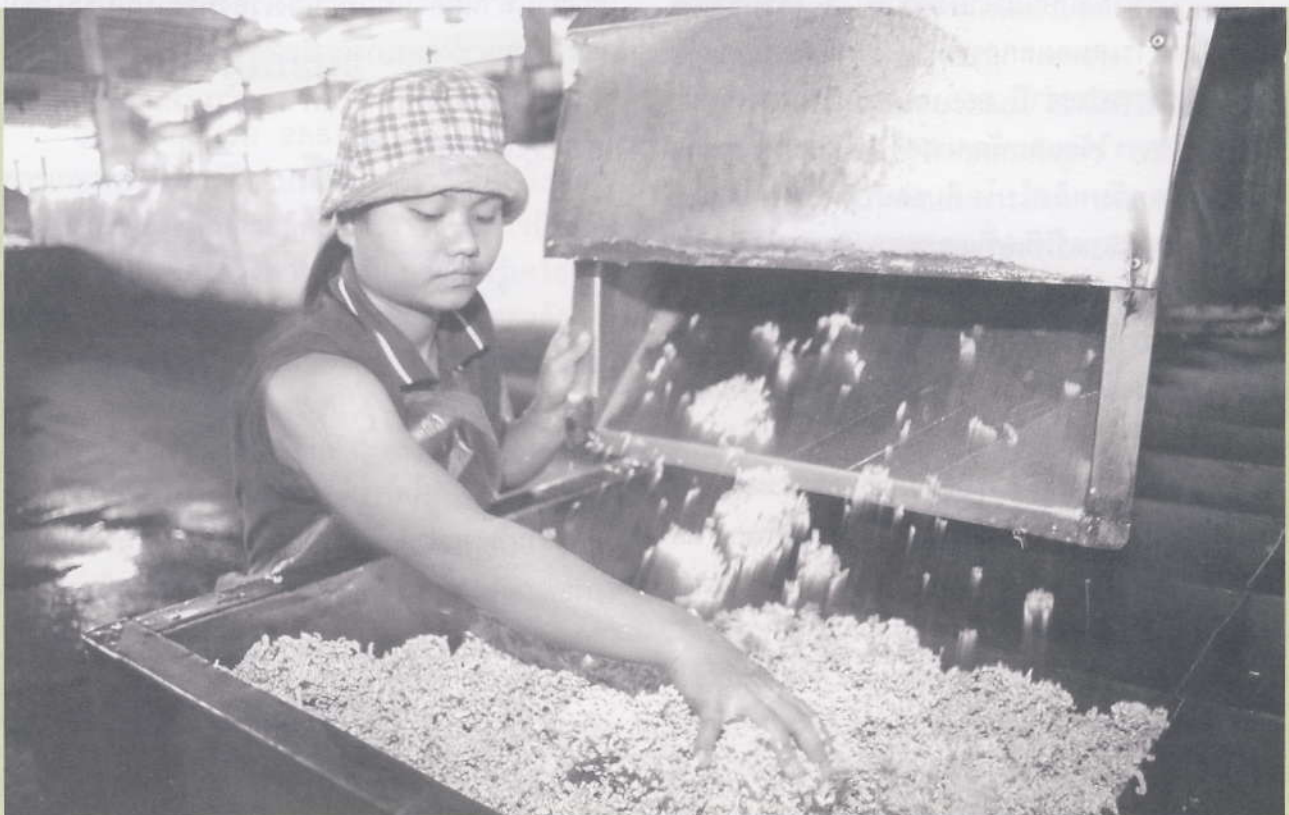
ปรีดีเปรม ทศนกุล / ศูนย์วิจัยยางสงขลา

ปัจจุบัน วัตถุดิบที่นำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางชนิดต่างๆ นอกจากจะใช้น้ำยางสดและยางแผ่นซึ่งเป็นผลิตผลโดยตรงจากชาวสวนยางแล้ว ยังใช้ยางแท่งซึ่งเป็นยางที่นำยางทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นน้ำยาง ยางแผ่นดิบ เศษยาง และซียาง มาแปรรูปเป็นยางแท่งชั้นต่างๆ เช่น STR 5L STR 5 STR 10 และ STR 20

การผลิตยางแท่ง ไม่ว่าจะผลิตจากยางชนิดไหน มีขั้นตอนสำคัญคือ ทำใหยางเป็นชิ้นเล็กๆที่ปราศจากสิ่งสกปรก จากนั้นนำยางชิ้นเล็กๆไปอบให้แห้ง แล้วอัดทำเป็นแท่ง การใช้น้ำยางหรือยางแผ่นดิบเป็นวัตถุดิบในการผลิตมีขั้นตอนไม่มากนักในการเอาสิ่ง

สกปรกออกจากยาง แต่ถ้าใช้เศษยางและซียางเป็นวัตถุดิบในการผลิต จำเป็นต้องเพิ่มขั้นตอนในการเอาสิ่งสกปรกออกยาง เช่น ใช้น้ำและเครื่องจักรมากขึ้น ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

นอกจากน้ำยาง ยางแผ่น เศษยาง และซียางที่สามารถนำมาใช้ผลิตเป็นยางแท่งดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยางที่ปล่อยให้จับตัวในถ้วยรองรับน้ำยาง หรือที่เรียกว่า ยางก้อนถ้วย เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของผลิตผลยางที่มีความเหมาะสมในการนำมาผลิตยางแท่ง เนื่องจากยางมีความสะอาด (ถ้าผลิตได้อย่างถูกต้อง) ทำให้ไม่ต้องลงทุนล้างหรือขจัดสิ่งสกปรกออกดังเช่น

ที่ต้องกระทำกับเศษยางและขี้ยาง เนื้อยางของยางก้อนถ้วย มีความยืดหยุ่นดีง่ายต่อการทำงานของเครื่องรีดเครพ ดังนั้น จึงสามารถนำไปผลิตยางแท่ง STR ที่มีคุณภาพสูงได้ เช่น ยางแท่ง STR 10

มาถึงตรงนี้ก็คงพอทราบแล้วว่าผลิตยางก้อนถ้วยไปทำไม และผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ยางก้อนถ้วยไปผลิตเป็นยางแท่ง ต่อจากนี้ไปก็จะเป็นเรื่องของชาวสวนว่าจะผลิตยางก้อนถ้วยอย่างไรเพื่อให้ตรงกับความต้องการของโรงงาน และที่สำคัญเมื่อโรงงานได้รับประโยชน์จากการผลิตยางก้อนที่มีคุณภาพซึ่งย่อมส่งผลถึงกำไรที่ได้รับ ชาวสวนที่ผลิตยางก้อนถ้วยก็สมควรได้รับราคาหรือผลตอบแทนที่ถูกต้องตามคุณภาพของยางก้อนถ้วยที่ผลิต

ก่อนที่จะกล่าวถึงวิธีการหรือเทคนิคในการผลิตยางก้อนถ้วย ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า **ยางก้อนถ้วยคุณภาพดี** กับ **ยางก้อนถ้วยคุณภาพต่ำ** ว่าเป็นอย่างไร

ยางก้อนถ้วยคุณภาพดี หมายถึง ยางที่จับตัวในถ้วยรองรับน้ำยางโดยใช้กรด มีน้ำหนักประมาณ 100-500 กรัม เป็นยางที่ปราศจากสิ่งปะปน และไม่มียากลิ่นบูดเน่า ส่วนยางก้อนถ้วยคุณภาพต่ำ หมายถึง ยางที่ปล่อยให้จับตัวเองในถ้วยรองรับน้ำยาง ซึ่งจะมียากลิ่นเหม็นเหม็นเนื่องยางจับตัวไม่สมบูรณ์ อีกทั้งมีการปะปนสิ่งต่างๆลงไปด้วย เช่น ขี้เปลือก ยางขี้เส้น

การผลิตยางก้อนถ้วยมีหลักปฏิบัติต่างๆ คือ ให้น้ำยางที่ได้จากการกรีดหลายครั้งจับตัวรวมกันในถ้วยเดียวกัน จากนั้นเก็บรวบรวมเพื่อนำไปฝั่งให้แห้งและจำหน่าย

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยางก้อนถ้วยก็มีแค่ น้ำกรด ขวดพลาสติกบีบน้ำกรด น้ำกรดแนะนำให้ใช้กรดพอร์มิก เนื่องจากช่วยให้ยางจับตัวเร็ว ยางหลังจับตัวไม่ส่งกลิ่นเหม็นและไม่มีสารตกค้างในยาง นอกจากนี้เนื้อยางยังมีความยืดหยุ่นดีขึ้นอีกด้วย

น้ำกรดที่จะนำไปผสมกับน้ำยางแนะนำให้ใช้ที่ระดับความเข้มข้น 3% ซึ่งเตรียมได้โดยใช้กรดพอร์มิก

เข้มข้น 94% จำนวน 2 ซ้อนแกง ผสมกับน้ำสะอาด 3 กระป๋องนม ได้ปริมาตรรวมประมาณ 900 มิลลิลิตร สามารถนำไปใช้หรือผสมกับน้ำยางได้ประมาณ 50 ต้นต่อครั้งกรีต

เนื่องจากชาวสวนกริตยางโคยใช้ระบบกริตที่หลากหลาย จะขอยกตัวอย่างวิธีการผลิตยางก้อนถ้วยที่ใช้ระบบกริต 2 วัน เว้น 1 วัน หรือที่ชาวสวนเรียกว่ากริต 2 มีด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับใช้ให้เข้ากับระบบกริตอื่นๆตามความเหมาะสม

บีบสารละลายกรดฟอสฟอริกลงในถ้วยน้ำยาง

ใช้วัสดุสะอาดคนน้ำยางหลังเติมกรด

วันกริตที่ 1 หลังจากกริตต้นแรกจนถึงต้นสุดท้ายในแปลงกริตแล้ว ย้อนกลับมาที่ต้นแรก บีบน้ำกริตลงในน้ำยาง 1 ครั้งบีบ หรือประมาณ 15-20 มิลลิลิตร จากนั้นใช้ไม้สะอาดคนน้ำยางเพื่อให้น้ำกริตแพร่กระจายทั่วน้ำยาง ทำเช่นนี้ไปที่ละต้นจนถึงต้นสุดท้ายแล้วปล่อยให้ยางจับตัวในถ้วยจนถึงวันรุ่งขึ้น (โดยทั่วไปหลังเติมกรด ยางจะจับตัวสมบูรณ์ไม่เกิน 3 ชั่วโมง)

วันกริตที่ 2 ก่อนกริต ให้ตะแคงก้อนยางที่ได้จากการกริตในวันแรกไว้ข้างถ้วย ซึ่งจะเห็นของเหลวที่ขับออกมาจากก้อนยางอยู่ที่ก้นถ้วย ของเหลวนี้นี้มีสภาพเป็นกรดสามารถช่วยให้ยางจับตัวเป็นก้อนได้เมื่อกริตยางจากต้นแรกจนถึงต้นสุดท้ายแล้ว ก็ย้อนกลับมาเติมกรดเช่นเดียวกับการกริตในวันแรก การเติมกรดในครั้งนี้อาจใช้ปริมาตรลดลงประมาณครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับการเติมกรดในวันแรก เนื่องจากมีของเหลวที่ขับออกมาจากก้อนยางอยู่ที่ก้นถ้วย กวนน้ำยางแล้วปล่อยให้ยางจับตัวรวมกับยางก้อนที่ได้จากการกริตในวันแรก

วันที่ 3 เก็บยางก้อนแล้วนำไปฝังในที่ร่มที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก หรือเสียบแขวนไว้กับลวดที่ต้นยางเพื่อเก็บรวมกับยางก้อนในครั้งถัดไป (ถ้ามั่นใจว่าไม่ถูกขโมย) ส่วนของเหลวที่ตกค้างในถ้วยให้เททิ้งพร้อมกับคว่ำถ้วยเตรียมไว้สำหรับการกริตในวันถัดไป

ในกรณีที่เห็นว่าถ้วยรองรับน้ำยางยังสามารถรองรับยางก้อนได้อีก ก็อาจจะกริตถึง 4 มีด หมายความว่ากริตอีก 2 ครั้งติดต่อกันให้น้ำยางจับตัวรวมกับยางก้อนที่ได้จากการกริตใน 2 วันแรกแล้วค่อยเก็บยางก้อนในวันที่ 6 การปฏิบัติเพื่อให้ยางจับตัวก็ใช้วิธีการ

ตะแคงก้อนยาง เพื่อรองรับน้ำยางครั้งต่อไป

เช่นเดียวกับการกรีดยางใน 2 วันแรก ในทำนองเดียวกัน ถ้ากรีดยางถึง 6 เมตร ก็จะเก็บยางก้อนได้ในวันที่ 9 ซึ่งมีข้อดีคือ ไม่ต้องขนยางก้อนกลับไปฝั่งที่บ้าน

ในเรื่องของการซื้อขายจะมีพ่อค้ามารับซื้อยางก้อนเพื่อส่งขายให้กับโรงงานยางแท่ง พ่อค้าส่วนใหญ่ต้องการรับซื้อยางก้อนที่กรีดยาง 4-6 เมตร โดยจะเข้ามารับซื้อในทุกๆ 7-10 วัน ราคาของยางก้อนที่รับซื้อใช้วิธีประเมินจากเปอร์เซ็นต์ความชื้นที่มีอยู่ในก้อนยาง เช่น กรีดยาง 2 เมตร ฝั่งไว้ 3 วัน ยางก้อนถ้วยมีความชื้นเฉลี่ย 45% นั้นหมายความว่า ยางก้อนถ้วยมีปริมาณเนื้อยางแห้ง 55% การคิดราคาจะอ้างอิงจากราคายางแผ่นดิบคุณภาพ 3 เป็นหลัก จากตัวเลขดังกล่าว สมมุติว่าราคายางแผ่นดิบอยู่ที่กิโลกรัมละ 91 บาท ราคายางก้อนจะเท่ากับ $(91 \times 55) / 100$ หรือ 50 บาทต่อกิโลกรัม แต่ถ้ายางก้อนมีสิ่งปะปน เช่น ขี้เปลือก จะถูกหักอีกกิโลกรัมละ 5-10 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณและชนิดของสิ่งปะปน

จากขั้นตอนต่างๆของการผลิตยางก้อนถ้วยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการผลิตยางก้อนถ้วยนั้นปฏิบัติง่าย ใช้ใช้น้ำน้อยและไม่สิ้นเปลืองแรงงาน ดังนั้น ถ้าหากมีตลาดหรือแหล่งรับซื้อและไม่มีปัญหาในเรื่องขโมย ชาวสวนก็น่าจะลองนำไปปฏิบัติหรือพิจารณาเปรียบเทียบกับการขายน้ำยางสดหรือทำยางแผ่นขายว่าแบบไหนจะเหมาะกับตัวของชาวสวนมากที่สุด ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีชาวสวนในหลายจังหวัดทั้งทางภาคใต้ (นครศรีธรรมราช กระบี่ สุราษฎร์ธานี) และภาคตะวันออก (หนองคาย บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ) ที่ผลิตยางก้อนถ้วยเพื่อจำหน่ายหรือป้อนโรงงานยางแท่ง

หลังจากเก็บยางก้อนถ้วย ให้ตะแคงด้วยน้ำยาง

บรรจุและขนย้ายยางก้อนถ้วยไปยังจุดรับซื้อ

น้ำยางจากวันกรีดยางที่ 2 รวมกับก้อนยางจากวันกรีดยางที่ 1

เก็บรวบรวมยางก้อนถ้วยในภาชนะที่สะอาด